

Latvija 20.12.1952

Kas ir teātra cilvēks ar sirdi un dvēseli, tas no teātra idejas neatkāpsies, lai kādi grūtumi stātos viņam ceļā.

Šai vasarā Latvija sniedza plašu rakstu par aktrises Mariannas Zīles

Marianna Zīle nav likusies mierā

LATVIEŠU LEĻĻU TEĀTRIS UZSĀCIS GAITAS

iecerēto latviešu teātri Vācijā. Mazliet intrigu, mazliet neveiksmju, mazliet cilvēku trūkuma un milzīgie atšķirības latviešu nometņu starpā, kā arī Vācijas latviešu nabadzība lika šim skaistajam plānam sabrukt. Atradās arī smējēji un kritizētāji ar savu parasto, visai neoriginālo: „Es jau

Baltā karaļa pilī

Edm. Grīnberga uzņēmums

teicu, ka tur nekas nevar iznākt!” — un likās, ka latviešu teātra lieta Vācijā tiešām būs jāaprok uz visiem laikiem.

Marianna Zīle, kas skatuvei atdevusi visus savus spēkus, savu jaunību un sirdi, tomēr tā nedomāja. Viņai likās, ka ir jāvar atrast ceļš, kā pārspēt Ērkšķrozītes miegu un Brigaderes Vāra nevarību, ar kādu sirgst mūsu bēgļu nometnes. Ērkšķrozīti un Vāri atmodināja mīlestības burvība. Vai Mariannas Zīles mīlestība spēš atmodināt snaudošos vecos, atklātos, ielauzītos un vēl atklājamos teātra talantus Vācijā?

Burvju rīkstīte jau viņai rokā — latviešu leļļu teātris! „Ja nevar uz skatuves uzdaļūt dzīvus cilvēkus,” domāja māksliniece, „jāņem lelles!” Jo leļļēm, kā zināms, nepastāv strīdi ne primadonnu, ne režisoru jautājumā. Tām vajag veiklu pirkstu un niansēm bagātu balsu.

Patī māksliniece, izmeklējusi sev par vienīgo palīdzību Irmu Gatvi, 2. un 3. decembrī uzbūra latviešu bērniem Augustdōrfā greznu pasaku pasauli, kur Ansis, saņēmis Laimes mātes četrus palīgus — puķi, adatu, svilpīti un dūmus, pāri milža vēderam, cauri ellei un raganas mežam nonāk Meinā karaļa pilī un no turienes atbrīvo Baltā karaļa meitu, ko dabū par sievu un ar Pūt, vējiņi vārdiem aizved uz savu dzimteni — veco, labo Rīgu. Pasaka pašas aktrises rakstīta, jo latviešu leļļu teātrim repertuārs jārada pašam — tāda vēl nav. Kamēr

Irma Gatve ar iesācējai atzīstamām sekmēm runāja Ansi un princesi, Marianna Zile runāja piecas vīriešu un divas sieviešu lomas, sasniegdama apbrīnojamu tembru un tipu dažādību.

Lai gan pati leļļu ideja gadu desmi-

tiem ilgi likusies nereālizējama daudziem mūsu skatuves mākslas dižgariem kaut vai tīri tehnisku grūtību dēļ, pasakas 14 ainas skatītāju acīm aizslīd kā krāšņas bilžu grāma-

tas lappuses. Dekorācijas, kuŗas zīmējis un gatavojis, ieskaitot arī lelles, mākslinieces vīrs Pauls Graubiņš, izdomātas ar bagātu fantaziju, sniedzot īsti latvisku kolorītu. Sevišķi skatīstas ir ainas Baltā karaļa pilī un Rīgas siluets ar daudzajām sīkajām uguntiņām namu logos, kamēr Ansi un princesi varēja vēlēties izskatā latviskākus.

Lugu pašlaik pārtulko vāciski, un tad to rādīs ne vien Augustdorfas nometnes pārējām tautībām, kas vien vēlas 4 izrādes, bet teātris jau aizrunāts arī vācu invalidu biedrības bērnu eglītēm Augustdorfas apkārtnē un paredzams, ka to lūgs pie sevis viesoties vairākas vācu skautu vienības. Otro izrādi noskatījās arī skautu starptautiskā biroja pārstāvis Rietumeiropā majors Milsoms, kas bija par to tā sajūsmināts, ka solījās teātri ar vācu valodā dotām izrādēm ielūgt britu ģimeņu novietojumā Bad Zalcuflienā.

Soreiz, liekas, Mariannu Zili apstākļi nesakaus. Dzīve rāda, ka viņas ideju bagātību un enerģiju vispār grūti sakaut. Iespējams, ka latviešu leļļu teātris, strādājot pēc visiem skatuves mākslas likumiem, varēs pastāvēt vācu publikā un sekmīgi konkurēt ar pabanālajiem Kasperlēm, kādus pa laikam redz gadatirgos. Un ja tas izdosies, tad to varēs reizē baudīt arī latviešu bērni bēgļu nometnēs, pie kuriem vien ceļojums citādi iznāktu par dārgu.

Brunis Kupess